

MŪSU Lietuva

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSAVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR. 700 (48)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. GRUODZIO MĒN. — DEZEMBRO 15 D.

XV METAI

Amerikos teismas priešinas Lietuvos teisiu uzurpacijai

Sovietų Sąjunga visokiais būdais mėginą išgauti Amerikos pripažinimą, kad Lietuva priklauso Sovietų Sąjungai ir Maskvos pareigūnai gali kalbėti ir veikti Lietuvos vardu, vienas iš tokių būdų — mėginimas išgauti čia mirusių lietuvių palikimus, į kuriuos pretenzijas gali reikšti jų giminės Lietuvoje.

Sovietai yra nusamdę Amerikoje agentus, kad atskiruose miestuose sektų tokius palikimus, informuotų, ir tada prasideda jų išgavimo istorija. Jie turi ryšį su New Yorko viena advokatų firma, kurios advokatam Sovietai parūpina įgaliojimus vesti Amerikos teismuose palikimo bylas.

Įgaliojimus tiem advokatams surasydavo anksčiau Lietuvoje, pretendentų į palikimą parašus patvirtindavo vietos notaras ir jau jų parašus Sovietų Sąjungos atstovybė Washingtono ar tiesiog Maskvos ministerija. Amerikos teismai betgi tokius įgaliojimus kalbėti Lietuvos gyventojų vardu, sudarytus Lietuvoje ir patvirtintus valdžios, kuri yra kraštą okupavusi, atmetė.

Tada Sovietai sugalvojo pretendentes į palikimą nugabenti į Minską ar net į Maskvą ir įgaliojimus sudaryti ten, tose respublikose, kurios Amerikos vyriausybės yra formaliai pripažintos.

Kiek pasisekė Sovietam šis triukas, rodo viena byla, kurią sprendė Queens County

teismas. Byla lietuvių Jurgio Puidoko palikimą. Wolf, Popper, Ross, Wolf, Jones advokatų firma pristatė palikimų administratoriui įgaliojimą iš velionies trijų seserų ir vieno brolio gyvenančių Lietuvoje. Įgaliojimas buvo surašytas jau Minske 1961, ir advokatai prašė teismą tą įgaliojimą pripažinti.

Teismas atsižvelgė į Lietuvos generalinio konsulato New Yorke per jo advokatą K. Voketaitį pateiktus dokumentus ir paaiškinimus. Atsižvelgė į valstybės departamento raštą, rašytą 1962 balandžio 11, kuriame buvo sakoma:

«Jungtinės Valstybės niekad nėra pripažinusios Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir nuosekliai dėl to nelaiko Sovietų diplomatinį ar konsuliarinį pareigūnų ar jų advokatų turint bet kurias teises veikti lietuvių vardu, kad paveldėtų turtus asmenų, mirusių Jungtinėse Valstybėse».

Toliau rašte pažymėta, kad toki įgaliojimai yra be vertės, nežiūrint, kurioje vietoje jie yra sudaryti.

Queens County teismo įgaliojimas 1962 rugpjūčio 22 pranešė, kad New Yorko firmos advokatam su eikti įgaliojimai negali būti pripažinti.

Tai viena gyvenimo sritis, kurioje Amerikos teismas atstojo teisės pusėje ir priešinosi Sovietų Sąjungos pasikesinimui uzurpuoti Lietuvos valstybės teises.

Darbininkas

Plebiscitas

Sausio mėn. 6 d. Brazilijos piliečiai vėl bus šaukiami prie urnų. Šiuo kartu ne deputatų ar vereadorių rinkti, bet pasisakyti kokios valdymo formos nori: prezidentizmo ar parlamentarizmo.

Ligi praėjusių metų rugsėjo mėn. Brazilijoje buvo prezidentizmas. Valstybės prezidentas išsirinkdavo ministerį pirmininką, jam leisdavo išsiriukti ministerius, kuriuos vėliau prezidentas tvirtindavo. Ministeriai darbų apyskaitą turi patekti prezidentui.

Parlamentarinė santvarka yra kitaip. Čia ministerį pirmininką vyriausybei sudaryti tvirtina parlamentas. Taip pat

sudaryta jo vyriausybė turi būti parlamento patvirtinta. Vyriausybė parlamentui turi duoti darbų apyskaitą. Parlamento dauguma bet kuriuo momentu gali atstatyti vyriausybę. Vidaus ir užsienio politikos liniją irgi parlamentas nustato. Parlamentarinė santvarka labai susiaurintos Brazilijoje parlamentarinė santvarka įves ta, kai Janio Quadros pasiūlino ir jo vietą užėmė viceprezidentas Goulart. Parlamentas nepasitikėdamas Goulartu, susiaurino jo teises įveddamas parlamentarinę santvarką.

Parlamentarizmas neveikė

Tryliktoji mėnuo

Vietinė spauda paskutiniu metu aštriai kritikuoja tryliktojo mėnesio atlyginimo įvedimą. Tai esą padaryta demagoginiais sumetimais. Darbininko padėties nepagerins, nes kartu su trylikto mėnesio atlyginimo įvedimu, prabrango ir pragyvenimas. Nevisos firmos pajėgs išmokėti. Tam tikras nuošimtis industrijos užsidarys ir tuo pačiu padidins bedarbių skaičių.

Kaikurie teisininkai tvirti-

— PREZ KENNEDY yra su sirūpinęs Brazilijos ekonomine padėtimi. Amerika yra pasirūšusi Brazilijai padėti. Bet pirm visa ko pati Brazilija privalo imtis visų turimų ir galimų priemonių krizei nugalėti.

Amerikos vyriausybė galima ir reikalingą ekonominę paramą apta s kita mėnesį Amerikon nuvykus Brazilijos finansų ministeriui.

— VAŠINGTONAS—KREMLIUS, tiesioginė telefono linija prez Kennedy ir Kruščiovo žiniai. Šia telefono linija betkuriuo momentu gali kalbėtis prez. Kennedy ir ministeris pirmininkas Kruščiovas.

— VYRIAUSIAS Sovietas susirinkęs Maskvoje svarsto ekonominius reikalus ir biudžetą. Anot Kruščiovo, krašto viduje visos pastangos yra dedamos komunizmo statybai. Jei iki 1965 m. bus išlaikytas dabartinis kūrybos ritmas, tai industrija visu šimtu procentų pakils. Kalbėdamas apie užsienio politiką, pareiškė, kad sovietų vyriausybė ištiki mai laikosi Lenino principų, taikaus sugyvenimo politikos.

gerai, nes deputatai nepakan kamai dėmesio kreipė. Be to prezidentas visada buvo prieš parlamentarinę santvarką ir galop pasiryžo praveisti tautos atsiklausimą, kokios santvarkos krašto piliečiai nori: parlamentarizmo ar prezidentizmo. Tiek viena, tiek kita santvarka priklauso nuo deputatų ir prezidento vertės. Jei jie yra valstybiniam darbui pasiruošę, geri, nuširdūs patriotai, tikrai nori krašto gerovę pakelti, tai jie susikalbės ir suras bendrą kelią tiek parlamentarinė, tiek prezidentizmo santvarkoj. Bendrai visa demokratinė santvarka yra tiek verta, kiek jos atstovai verti.

na, kad šis įstatymas yra prieš konstituciją ir jis negalioja. Vyriausybė šio įstatymo netaiko valdininkams, Tačiau jau kai kur federalinės vyriausybės tarnautojai, ypač geležinkeliniai, reikalauja tryliktojo mėnesio. Nepatenkinus jų reikalavimų, grasina streiku. Doleris jau artėja de vinių šimtų kruzeirų linkui. Krašto ekonominė padėtis yra labai rimta.

Kito pasirinkimo nėra: arba taikingas sugyvenimas, arba visa naikinantys atominis karas.

Aštriai kritikavo Albanijos komunistus, kurie laikosi represijomis ir teroru. Čia Kruščiovas pasakė teisybę. Tik dar turėjo pridėti, kad tokiu pat teroru laikosi ir Kremliaus komunistas. Juk komunistas visur tas pats: Albanijoje ir Rusijoje. Komunistinės Kinijos nekaltino Anot Kruščiovo, Kinija vedanti praktišką politiką. Ta praktiška opolitika turi būt lanksti. Kartais reikia ir nuolaidų daryti. Tik pavojinga esą užsisipirti dogmatizme. Jei Kruščiovas būtų tos politikos laikęsis, tai Kubos atveju karas būtų neišvengiamas buvęs. Atrodo, kad Kruščiovas lakštingalos giesme mėgina kiniečius atitraukti nuo staliniškos linijos.

Vyriausio sovieto susirinkime dalyvavo Jugoslavijos diktatorius Tito ir gausi Kubos delegacija.

Stalinas Jugoslavijos komunistus smerkė, gi Kruščiovas išgyrė.

ŠIAURĖS ATLANTO SAJUNGOS (NATO) SUSIRINKIMAS

Paryžiūje, gruodžio mėn. 13-15 d. susirinko Šiaurės Atlanto Gynimo Sąjungos atstovų susirinkimas svarstyti bendrų Europos gynimo reikalų.

— Nors ir iš Kubos išvežė atominės bombas ir karo lėktuvus, tačiau Amerika nuolat žvalgo, ar vėl išvežti ginklai nėra atgal gražinami. Komunistams niekas negali pasitikėti. Šimtus sutarčių jie yra sulaužę. Ypač kad dar tūkstantiniai rusų karių tebera Kuboje. Atsargumas yra visuomet reikalingas.

— Jungtinėse Tautose Amerikos ambasadorius Adlai Stevenson ir rusų — Kusnetsov tariaisi galutinai užbaigti Kubos konfliktą. Yra vilties prieiti prie susitarimo, nes rusai daro nemažą nuolaidų.

BROLIAI BAUŽIAI «M.L.» LEIDĖJAI

Šį numerį sutartinai ir bendromis jėgomis išleidžia Kazys ir Algirdas Baužiai. Jiedu gyvena Mokoje savuose namuose, šalia vienas antro, Avenida Faes de Barros: Kazys 2029 numeryje, o Algirdas 2035. Kazys yra sukūręs šeimą su Elena Godliauskaite ir augina tris vaikučius, o Algirdas yra vedęs irgi tuo pačiu vardu Elena Mazurkevičiūtę ir augina tris vaikučius.

Sunku yra surasti taip sutartinai veikiančius ir įvairius sumanymus vykdančius brolius, kaip Kazys ir Algirdas Baužiai. Jiedu nuo pat jaunystės iki dabar kartu darbuojasi ir vienas be antro nieko įžymesnio neužsimoja. Kad ir «M.L.» numerį nenorėjo atskirai leisti, bet kartu abiejų vardu. Palūkęję vėl leis antrą numerį, bet vėl sutartinai, kartu. Tai gražus broliškas sugyvenimas ir dalinimasis gyvenimo vargais bei džiaugsmams pagal visiems žinomą, bet retai vykdomą principą: Kaip du stas, visados daugiau padarys. Viens pradės, kits padės, draug toliau varys.

Baužiai yra kartu su savo tėvais atvykę 1929 metais iš Lietuvos. Jiedu pagelbėjo savo tėveliams Juozui ir Anei darbuotis krautuvėse, o atpuldami mokėsi prie mokytojo p. J. Bakšio lietuviškai. Bom Retire. Kazys įstojo į gimnaziją ir vėliau į sąskaitų mokslus, o Algirdas lavinosi ekonominiuose moksluose, o dabar abudu užsiima statyba.

Šiedu broliai yra pasistatę gražius namus Mokoje, o tėvai gyvena V. Zelinoj ir talkininkauja parapijos bei įvairių draugijų veikloje. Pats Juozas Baužys darbuojasi «M.L.» administracijoje.

Ačiū p.p. Baužiams už sutartiną visuomeninį veikimą.

«M.L.» Redakcija ir Administracija.

— ARGENTINOJE karo revoliucionieriai pasidavė be kraujo praliejimo Argentinos vyriausybė nuolat keičiasi dėl nuolatinių intrygų, ypač kariškių tarpe.

— Čilės prezidentas lankėsi Amerikoje. Vašingtone tarėsi politiniais ir ekonominiais klausimais.

KIEK SOVIETAI PRAZUDE ASTRONAUTU

Spaudoje skelbiama, kad Gagarinas nebuvo pirmasis astronautas. Paaiškėjo, kad Piotr Dolgov 1960 m. birželio 3 d. iš didelės aukštumos laimingai parašytu nusileidęs, Chruščiovo buvo asmeniškai pasveikintas ir parinktas pirmuoju astronautu. Skridimas nustatytas 1960 m. spalio 11 d. Tuo metu Chruščiovas vyko į Tautų Sąjungos posėdį, tikėdamasis galėsiąs pasigirti atsiekimais erdvė. Bet skridimas nepavyko ir kaip tik dėl to Chruščiovas prarado dvasinę pusiausvyrą, kumščiu ir batu daužė stalą.

Dolgovas po pasimatymo su Chruščiovu išskubėjo į skraidymo stovyklą Kapustanlar prie Juodųjų jūrų. Kadangi iššovimas buvo skubiai rengiamas, mažai teliko laiko tin kamam pasiruošimui.

Sekimo stotys Turkijoje, Japonijoje, Švedijoje, Anglijoje ir Italijoje pagavo garsus, kad kažkoks didelis daiktas paleistas į erdvę spalio 11 d. nuo Juodųjų jūrų. Stotys girdėjo neaiškius balsus, murmėjimus, bet po 28 minučių viskas nutilo.

Dolgovas žuvo 1960 m. spalio 11 Tais pat metais spalio 28 d. žuvo kitas astronautas, kurio vardo nesužinota. Jis šaukėsi pagalbos, kurios nesulaukė. Jo nelaimę susekė Turine, Italijoje, esanti sekvokla.

Prieš Dolgovą žuvo Terentij Šiborin. Jis buvo parinktas lėkti Luniku II 1959 m. vasario mėnesį. Sekantis Sovietijos žmogus į dausas iššautas buvo 1961 m. vasario 2 d. Kelios stotys girdėjo 19 min. sunkiai kvėpuojant. Apie tai Maskva nutylėjo.

1961 m. gegužės 17 d. iš Baikomur stovyklos prie Uralo jūrų sekimo stotys girdėjo vyro ir moters balsus: «Laikė

mės gerai nustatytos aukštumos, viskas gerai». Vėliau Turino, Bochumo ir Meudeno sektyklos pagavo žūstančių paskutinius balsus.

Susekta, kad prie Uralo kalnų įrengta stovykla, kurioje 30 vyrų ir 8 moterys rengta erdvių kelionėms. Žinoma, kad žuvo T. Šiborinas, P. Dolgov ir V. Zavodoski 1959 — 1961 m., taip pat G. Mikailov ir A. Belekonev.

Vokiečių laikraštis Muenchene 1961 m. lapkr. 24 d. rašo, kad Sergejus Iljušin, sūnus žymaus lėktuvų projektuotojo, gydėsi po nelaimingo iššovimo 1961 m. lapkr. mėnesį. Jo padėtis nėra žinoma.

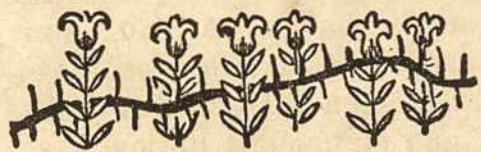
1961 m. rugsėjo pabaigoje dienraštis «Pravda» paskelbė: «Tautos, klausykite! 1961 m. spalio 17 d. bus įrašyta į istoriją kaip erdvės užkariavimo diena didžiosios partijos garbei».

Tą dieną, kurią «Pravda» išpūstai garsino kaip istorinę erdvės dieną, į mėnulį tikrai iššautas satelitas. Stebinčios stotys Aliaskoj, Kanadoj, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje tai girdėjo.

Satelitas buvo iššautas iš Baikomur stovyklos prie Uralo jūrų. Jame buvo vyras ir moteris. Jie nuolat pranešinėjo slaptą žodį. Stovyklą, iš kurios išskrido, vadino «kyle». Vėliau balsas nutilo.

Maskva aukoja žmonių gyvybes juos valdančiųjų naudai. Jie slepia nuo laisvų tautų savo sumanymus ir nesekmes erdvės užkariavime. Ameriką gėdina neslepia ir erdvėm dar nepaaukojo nė vienos žmogaus gyvybės.

Iš «Draugo»

Lietuvos Ūkio Katastrofos Pradžia

(1940 - VI - 15 — 1940 - VIII - 25)

ALBERTAS TARULIS

(tąsa)

Gal būt, tam tikros įtakos turėjo ta aplinkybė, kad pramonės reikalų, lygiai kaip ir prekybos bei finansų reikalų, tvarkymas dar ilgą laiką po vyriausybės pasikeitimo išbuvo tose pačiose finansų ministerio ir ž. E. Galvanausko ir jo senųjų bendradarbių rankose. Tuo tarpu žemės ūkio žinyboje jau pirmomis dienomis įvyko masiniai vydoavimų asmenų atleidimai ar pažeminimai. Finansų ministerio pareigas perėmus J. Vaišnoriui, niekas iš pagrindų nebuvo keičiama iki rugpjūčio pradžios — tik po to buvo padarytas pagrindinis valymas».

Po VI 15 įvykių E. Galvanauskas paskelbė pramonės įmonėms slėpti prekes (gaminus) bei sudarinėti jų atsar-

gas, kol vartotojų paklausa nėra potencinta ir įsakė tenkinti normalias prekybos, pramonės ir vartotojų paklausas (VI.17 įsakymas). Čia tenka prisiminti ir einančio respublikos prezidento pareigas ministerio pirmininko A. Merkio VI.16 pareiškimą, kuriame iš Lietuvos visuomenės buvo pageidaujama normalaus darbo visose įstaigose, įmonėse, dirbtuvėse, fabrikuose, ūkiuose ir namuose. Tokia pati mintis kasdieną buvo kalama spaudos.

Vis dėlto nei raginimai, nei įsakymai, nei įtikinėjimai bei ramiaimai, skelbiami atsakingiausių pareigūnų lūpomis, negalėjo išsklaidyti nepasitikėjimo atmosferos. Vienas kitas stabesnis pramonininkas Lietuvis, legaliais ar nelegaliais būdais, iš Lietuvos paspruko.

Pramonės įmonėse pradėjo kurtis darbininkų komitetai, kurių funkcijų ir kompetencijos ribų niekas nežinojo. Daug kur šitie komitetai ėmė vadovauti įmonėms, nepripažinti nei įmonės savininko, nei jo pastatytos administracijos. Tvarkos įmonėse dėl to daugiau neatsirado, o priešingai — komitetų kišimasis trukdė normalų darbą.

Patys įmonių savininkai, geriau net už ūkininkus žinodami savo likimą, nematė reikalo rūpintis normaliu įmonių veikimu. Dažnai jie net nebesilankydavo savo įmonėse, palikdami tvarkytis darbininkų komitetams ir administracijai. Panašiai buvo ir kitose ūkiškose.

Tai paskatino finansų ministerį, turintį teisę pagal nepaprastuoju metu tautos ūkiui tvarkyti įstatymą, imtis visokių tvarkymo priemonių. «siekiant apsaugoti tautos ūkį nuo galimų pavojų, stiprinant bei derinant krašto gamybinę jėgą ir patikrinant gy-

ventojams svarbiausių reikmenų tenkinimą». VI 28 paskelbti naują įsakymą, kurio tikslas — atstatyti visose ūkiškose sparčiai irstančią tvarką. Juo buvo pareikalauta, kad 1 pramonės bei prekybos įmonių savininkai, valdytojai, vedėjai ir kiti pareigūnai pasiliktu savo vietose, rūpestingai atliktų savo pareigas ir rūpintųsi normaliu įmonių veikimu ir jų gamybos bei prekybos plėtimu; 2 pramonės bei prekybos įmonės laiku apsirūpintų žaliavomis, kuru, prekėmis ir kitomis gamybai bei prekybai reikalingomis priemonėmis; 3 tuojau informuotų atitinkamą ministeriją įstaigas apie pastebėtą įmonėms veiktį kliūtis; 4 žemės ūkių savininkai bei valdytojai tvarkingai vestų savo ūkius, likytų tvarkoje visą ūkio inventorių ir įtempę visas pajėgas, kad jų ūkių gamyba būtų padidinta; 5 įmonių darbininkai bei tarnautojai sąžiningai atliktų jiems pavestas pareigas, — nedary-

stoka ir kt.

Su repertuaru neturi bėdos jau 22 m. veikiąs valst. dainų ir šokių ansamblis — šis kasmet žiūrovams patiekias po 25-30 naujų kūrinių. Tačiau blogiau su saviveiklinių ansamblių repertuaru ir čia daug kaltės priskiriama kompozitoriams.

Alg. Prusevičius iškelia dar vieną klausimą — ar tikslinga klasikų kūrinius groti liaudies instrumentais ir atsako — teigiamai. Jei, girdi, kiti «broliai» gitaromis, akordeonais atlieka Beethoveno, Čaikovskio, Mozarto kūrinius, tai, klausama, kuo mūsų birbynės, kanklės blogesnės už balalaikas ar gitaras, mandolinas? Pavyzdžiu čia nurodytas anglų gitaristas D. Williams, neseniai koncertavęs Vilniuje. Jo programoje būvę ir klasiniai kūriniai, parašyti smuikui ir fortepijonui, pritaikinti gitarai.

Išvadoje teigiama, kad «komunizmo statytojams» reikalingi visi meno žanrai, jų tarpe ir liaudies muzika. Jau kitas klausimas, kad anksčiau pasisakę prieš liaudies ansamblių muziką, tikrumoje įtaigojo mintį siaurinti tos liaudies muzikos pasireiškimus pirmiausia dėl jos lietuviško pobūdžio (dainos, instrumentai, rūbai) bei galimo poveikio žiūrovams, klausytojams. Tai negali patikti režimui, partijai. Dėl to ir A. Prusevičiaus susirūpinimas laikytinas būdingu bent didelės visuomenės dalies atgarsiu.

SOVIETINĖ SPAUDA VILNIUJE

Šalia Vilniuje spausdinamo Maskvos dienraščio (tiražo dalies) «Izvestijų», K. Poželos vardo spaustuvė (buv. Spindulio) gilia spaude dar spausdina Sovietų Sągajai skiriamą žurnalą «Civilinė aviacija».

Malda i Žvaigžde

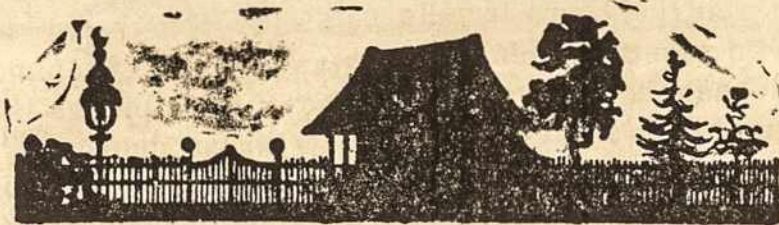
Vincas Jonikas

Vienumos tylumoj, praeities liūdesy,
Begalybių gelmėj tavęs jieškau, šviesi,
Nes iš deivės duosnios palikimo brangaus
Tu viena belikai, kaip gėlė iš dangaus.

Daug nuvyto žiedų mylimų, išdidžių, —
Paskutinės tavęs neužgesti meldžiu,
Kol nešioji žvaizdas nuo širdies prie širdies
Per marias, nors audra vis didės ir skardės,

Kol nelaisvės namuos tavo žvilgsniai šilti
Sujieškoję paguos nežinios nevilty
Ir suves, ir liūliuos išskirtuosius sapne,
Kur žydėjo kadais rezetėlė kvapai.

Per erdves nuo tavęs atspindint matau
Ilgesingas akis — žibutes po lietaus.
Ačiū tau, kad matau — bus naktis nebaisi,
Begalybių gelmėj kol šviesi tebesi.

Ar Birbynės, Kanklės Blogesnės už Gitaras ir Balalaikas?

Liaudies ansambliai reikalingi — svarstoma Vilniaus savaitraštyje — Jų Lietuvoje — 10

«Literatūros ir Meno» savaitraštyje vykstančiose diskusijose muzikinės kultūros plėtros klausimais susiduriama su būdingais pasisakymais. Kai kas, pvz. A. Arminas su V. Barkausku pasiūlė siaurinti lietuvių liaudies instrumentų pasireiškimą sferą, nes, girdi, ji išstumianti kitas muzikos formas. Kiti vėl, pvz. Alg. Prusevičius savaitraštyje (46 nr.) įrodinėja kad liaudies muzika reikalinga.

Iš jo patiektos statistikos matyti, kad liaudies ansambliai nėra vyraujanti muzikos šaka Lietuvoje. Taigi, ši rudenį Lietuvoje buvo 33 liaudies žanro kolektyvai, jų tarpe 10 liaudies ansamblių su liaudies instrumentais ir 15

— su kaimo kapelomis, 6 kanklių ansambliai, 2 — birbynių. Skudučių ansamblių šiuo metu iš viso nėra. Tuo tarpu pučiamųjų orkestrų esama apie 400, estradinių — 100, kaimo kapelių — apie 1,000, o chorų — daugiau kaip 2,000.

Vietoje priekaištų tariamai per dideliu liaudies ansamblių skaičiumi, autorius siūlo daugiau susidomėti simfoninių saviveiklinių orkestrų organizavimu. Lietuvoje jų tūra keturi Jau keltinas klausimas esąs, tai — tų liaudies ansamblių supanašėjimas Dažniausiai jie eina lengvu keliu, jie savo programą «lipdo» iš reprezentacinių ansamblių repertuaro, vadovai nesąparvošti, esanti repertuaro

tų jokių savavalių aktų, klausytų įmonės administracijos nurodymų ir visokeriopa rūpintųsi darbo našumo bei gamybos kėlimu.

Jau vien iš šito įsakymo galima susidaryti pakankamai aiškų vaizdą apie tuo laiku prasidėjusią suirutę pramonėje ir kitose ūkiškose. Apie tai gana dažnai prastardavo ir spauda, nepašyktėdama pamokymų ir pagaudinimų. To neslėpė nė įstaigos.

Liepos pradžioje Finansų Ministerijos pramonės ir prekybos departamentas oficialiai pareiškė: «Pramonės ir prekybos įstaigos turi laiku apsirūpinti žaliavomis, kuru, prekėmis ir kitomis gamybai bei prekybai reikalingomis priemonėmis. Pastebėta, kad kai kurios pramonės įmonės nesilaiko to įsakymo. Jos stengiasi išimti kiek galima daugiau kapitalo iš savo apyvartos ir suvartoja esamas žaliavas ir kuro atsargas, nesirūpindamos naujų atsargų sudarymu. Taip pat jos vengia

KADA PRADĖTA VARTOTI PAŠTO ŽENKLAI?

Anglijoje 1840 m., Brazilijoje ir Šveicarijoje 1843 m., J. Amerikos Valst. 1847 m., Prancūzijoje, Bavarijoje ir Belgijoje 1849 m., Ispanijoje ir Prūsijoje 1850 m., Vurtemburge ir Danijoje 1851 m., Liuksemburge 1852 m., Portugalijoje 1853 m., Švedijoje ir Norvegijoje 1855 m., Meksikoje 1856 m., Rusijoje 1857 m., Argentinoje 1858 m., Kanadoje 1859 m., Graikijoje ir Italijoje 1861 m., Turkijoje 1863 m., Egipte 1866 m., Japonijoje 1871 m., Kinijoje 1878 m.

— Baudžiauninkų trobos buvo beveik tokios, kaip dabar tvartai: buvo koks vienas langelis, bet ir tas menkas, su lentele užstumiamas. Dūmtraukių irgi nebuvo, panašiai kaip dabar jaujose. Vaikai augdavo iš Dievo Apvaizdos. Tėvai, išeidami į dvarą, palikdavo jiems kašnelių duonos. Bet tokia ten buvo ir duona — pusė pelų, o pusė grūdų. Grūdus iš dvaro duodavo pas kutiniuosius, prasčiausius. Visus kultus javus paimdavo ponas ir išduodavo tik tam kartui. Baudžiauninkas, pristigęs duonos, vėl turėdavo eiti pas poną ir prašyti kokio pūdo javų. Ir taip be galo pabaigos.

Baudžiava. (P. Rusecko)

— Akiniai nuo saulės buvo žinomi senovės Egipte jau prieš 3300 metų. Juos nešiojo tik faraonas su savo dvarišiais, nes jie buvo brangūs.

Vieni tokie akiniai yra saugomi Britų muziejuje. Rasti jie buvo Tutanchamono kape. Tai pora rudų stiklų su įlydyta bronzos vielele.

— 1362 m. žiemą didžiulės kryžiuočių pajėgos, pasitelkusios riterių iš Čekijos, Italijos, Danijos, Anglijos, apsupė negausią ir ilgam gintis nepasiruošusią Kauno pilies įgulą, vadovaujamą Kęstučio sūnaus Vaidoto.

Beveik visi pilies gynėjai žuvo. Pilis buvo sudeginta, o Vaidotas su 36 kariais pateko į nelaisvę.

— Tikrasis patriotizmas yra didelė kūrybinė jėga, kuri visus tautiečius jungia, o ne skaldo.

M. Krupavičius

— Gimtosios kalbos grynumas yra labai svarbus reikalas. Tai svarbus tautinės kultūros sveikumo ir grynumo veiksnys. Gimtoji kalba yra mūsų tėvynė. Kas gina savo kalbą, vaidina tokį pat vaidmenį, kokį vaidina karys, gindamas savo tėvynę nuo priešo. Kas numarina savo kalbą savyje ir savo šeimoje, numarina ir tėvynę. Būna išimčių, bet jos labai retos. Toms išimtims reikalingos ypatingos sąlygos. Bendra taisyklė paremta mūsų praeitis.

M. Krupavičius

— 1905 m. gyvendama ir vargdama Vilniuje, ji (Lazdynų Pelėda) stebėjo miesto darbininkų ir varguomenės gyvenimą, hendraudama ne tik su lietuvišku jaunimu, bet ir turėdama santykius su rusų socialdemokratais, gudų revoliucininkais, (chromadininkais) ir kitais. Tuo pat laiku, vadinas, vis stiprėjančio revoliucinio sąjūdžio metu, kykla jai nebepasitikėjimas tamsia ir permaininga minia, neramumas dėl galimo dėl to revoliucijos nepasisekimo — ir ji paskaito Višinskio literatūrinėje kuopelėje, kurioje daugiausia dalyvavo socialdemokratinis jaunimas (Ant Purėnas, Mykolas Biržiška, Pel. Bugailiškis ir kiti) savo vaizdelį, kur revoliucininkas yra žuodomas tos pačios minios, kurios gerovei jis buvo pasiaukojęs.

M. Biržiška

(iš «Lietuvių tautos kelias»)

— Lapkričio 19-20 d. d. kultūros ministras J. Banaitis per Vilniaus televiziją ir radiją plačiai kalbėjo apie 1965 m. numatytą minėti 25 m. so-

reikalingiausio įmonių remonto ir nepapildyto mašinoms būtinų atsarginių dalių, dėl ko gali būti sutrukdytas normalus mašinų darbas».

Iš tos netvarkos ar gal net sabotazo pramonės ir prekybos departamentas darė reikiamą išvadą: «Kadangi yra labai svarbu, kad visos pramonės įmonės funkcionuotų normaliai ir darbas jose nebūtų sustabdytas, pramonės ir prekybos departamentas pavedė apygardų pramonės inspektoriams prižiūrėti įsakymo pildymą, laikant tą prižiūrą svarbiausiu šio momento uždaviniu ir laikinai atidėjęs mažesnės svarbos ir ne tiek skubius reikalus. Pirmiausia reikia tikrinti stambesnes įmones, kurios turi daugiau reikšmės tautos ūkiui».

Pamėginęs kurį laiką išlaikyti tvarkoje krašto ūkį, VII.

5 inž. E. Galvanauskas iš finansų ministerio pareigų pasitraukė Joms laikinai eiti buvo paskirtas finansų ministerijos generalinis sekretorius (nuo VI.20 vietoje Dr. D. Cesevičiaus) J. Vaišnoras. Kelio mis dienomis prieš tai (VII.1) susisiekimo ministeriją inž. E. Galvanauskas buvo perdavęs naujam ministeriui S. Pupeikiui.

Iki tol buvusi labai stipri finansų ministerio teisė tvarkyti visas tautos ūkio šakas, kokios neturėjo joks kitas ministeris, VII.13 buvo suskaldyta dviem įstatymais: Nepaprastojo meto įstatymu ir Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimu.

Pirmuoju įstatymu, sustiprintos valstybės apsaugos metu, vidaus reikalų ministeriui buvo suteiktos ūkinėje srityje šios teisės: 1. imtis priemonių apdrausti veikimui tų įs-

vietinio režimo Lietuvoje įvedimo sukakį. Esą, šventė truksianti dvi dienas ir be dainų šventės ir orkestrų pasirodymo, kita diena būsią šokiai bei žaidimai. Ministras savo kalboje, ragindamas uoliai ruošti pavergimo sukakčiai, dar siūlė ir reformuoti lietuvių tautinius — jis padaręs priekaištų ypač moterų tautiniams sijonams, kurie esą nepatogūs ir pan.

SOVIETINIŲ DAILININKŲ PARODA KLAIPĖDOJE

Sovietų S-gos dailininkų sąga Klaipėdoje surengė Rusijos Federacijos ir visos eilės sovietinių respublikų dailininkų parodą. Kai kuriose, klaipėdiečių visuomenei parodytų paveikslų temos: tol. Rytų žvejai, sovietinių ir Kubos jūreivių pokalbis, Afrikos Gvinėjos valstybės žmonės ir pan.

MĪESTAMS TRŪKSTA DARŽOVIŲ, BULVIŲ

Lapkričio 13 d. Vilniuje įvykusiame A. Sovieto sesijoje — diskusijose dalyvavęs prekybos ministras A. Mikutis («Tiesa», 268 nr) nurodė į trūkumus, Lietuvos miestų gy-

ventojus aprūpinant daržovėmis ir bulvėmis. Trūkumus pašalinti labai trukdo tai, kad, esą, daržininkystė esanti suskaldyta daugelyje ūkių. Pvz., nurodė Mikutis, 1962 m. plane buvo numatyta, kad 30 Vilniaus rajono ūkių turi išauginti ir pristatyti sostinei daugiau kaip 3,000 tonų daržovių, jų tarpe 18 kolchozų — 230 tonų. Tai reiškia, kad kiekviena žemės ūkio artelė turėjo išauginti tik po 13 tonų daržovių, arba sėti jų po 1-2 hektarus. Toks daržininkystės išskaidymas labai trukdą ne tik šio ūkio mechanizavimui, bet neleidžias mažinti daržovių savikainos ir gerai daržovėmis aprūpinti miestų gyventojus.

Vilniaus m. vyr. dailininkas I. Laurušas lapkričio 19 d. per Vilniaus radiją kalbėjęs apie sostinės dekoravimo darbus, rūpesčius, pripažino, kad dar neretai pasitaiko blogai dekoruotų vitrinų, žemos meninės vertės restauravimų, dekoravimų. Dar vis Vilniuje nesą judančios dinaminės švie-

ventojus aprūpinant daržovėmis ir bulvėmis. Trūkumus pašalinti labai trukdo tai, kad, esą, daržininkystė esanti suskaldyta daugelyje ūkių. Pvz., nurodė Mikutis, 1962 m. plane buvo numatyta, kad 30 Vilniaus rajono ūkių turi išauginti ir pristatyti sostinei daugiau kaip 3,000 tonų daržovių, jų tarpe 18 kolchozų — 230 tonų. Tai reiškia, kad kiekviena žemės ūkio artelė turėjo išauginti tik po 13 tonų daržovių, arba sėti jų po 1-2 hektarus. Toks daržininkystės išskaidymas labai trukdą ne tik šio ūkio mechanizavimui, bet neleidžias mažinti daržovių savikainos ir gerai daržovėmis aprūpinti miestų gyventojus.

KLAUSIA — KODĖL VILNIUJE NESTATOMAS PAMINKLAS BASANA VIČIUI?

Vilniaus m. vyr. dailininkas I. Laurušas lapkričio 19 d. per Vilniaus radiją kalbėjęs apie sostinės dekoravimo darbus, rūpesčius, pripažino, kad dar neretai pasitaiko blogai dekoruotų vitrinų, žemos meninės vertės restauravimų, dekoravimų. Dar vis Vilniuje nesą judančios dinaminės švie-

2 drausti pirkti, parduoti, įvežti į tam tikras vietas arba išvežti iš tam tikrų vietų kokios nors medžiagos, maisto ir pašaro; 3. uždaryti įvairias pramonės ir prekybos įmones.

Antruoju įstatymu, Valstybės Kontrolės organų teisė prižiūrėti atskaitomybę ir daryti revizijas, reikalaujant žinių, paaiškinimų bei parodymų ir darant kvotas, buvo išplėsta ne vien tik į valstybės bei savivaldybių įstaigas, bet ir į: a) tas įstaigas, kurios gauna iš valstybės išdo atsiskaitytiną pašalpas, b) tas privačias įmones, kurių žinioje yra valstybinis turtas arba kurios naudojasi valstybės kreditu ar laidais, c) kredito, draudimo, biržų, prekybos, pramonės ir kitas privačias įstaigas ir įmones, kurios turi mokėti mokesčius (vadinas, si, visas, nes mokesčius vi-

ŠIANDIEN IR RYTOJ

ŽEMĖJE gyvena 3 bilijonai žmonių! Štai skaičius, kuris verčia susimąstyti. Vien tik 1950-1960 metų laikotarpyje mūsų planetoje gyventojų skaičius padidėjo 500 milijonais.

Žmonija žemėje plečiasi dideliu greičiu, kas metai didėja po 45 milijonus... Beveik kas metai atsiranda nauja Italija, Prancūzija ar Vokietija.

Pasak Jungt. Tautų demografinę metraštį, šis milžiniškas žmonių didėjimas žemėje aiškinamas mirtingumo su mažėjimu (18 iš 1.000) ir gimimų padidėjimu (36 iš 1.000).

ŠIANDIEN žmonės miršta sulaukę ilgesnio gyvenimo amžiaus, tuo tarpu gimimų nuošimtis kas metai didėja.

Net ir atsilikusiuose kraštuose gyvybingumas sustiprėjo dėl medicininio progreso. Pavyzdžiui, Naujosios Zelandijos vietiniai gyventojai mažiau plečiasi du kartu greičiau už tame pat krašte gyvenančius europiečius. Ir jie plečiasi daug greičiau už bet kurią kitą rasę žemėje.

Dar 1830 metais žemėje buvo tik 1 bilijonas žmonių.

1930 metais jau buvo 2 bilijonai. Ir užteko 30 metų, ne-

(pabaiga 6 pusl.)

šios reklamos. Esą, visur Vilniuje reikalinga dailininkų ranka bei talka. Jau pavykę Vilniuje dalinai likviduoti visas betonines skulptūras miesto parkuose ir aikštėse. Pats Laurušas kalbėjęs kultūros ministerijoje dėl skulptorių darbų panaudojimo mieste ir jam atrodo, kad galimybė būtų. Būtų, girdi, puiku, jei Vilniuje turėtume Žemaitės, Basanavičiaus bei kitų žymių žmonių, gyvenusių ir dirbusių Vilniuje, biustus. (Apie Kapusuko ir kt. komunistų paminklus, žinoma, buvo pagalgvota žymiai anksčiau ir jiems statyti nereikėję jokių pasikalbėjimų — E).

(B. D.)

Advento Papročiai

Be bendrų liturginių apeigų kiekvienas kraštas turi dar savo specialius švenčių papročius. Lietuvoje Adventas buvo švenčiamas susitelkimo ir susikaupimo nuotaike, Šiuo metu nebuvo rengiami joki pasilinksminimai, nebuvo iškilmingų šliūbų, neregavo žmonės nei didesnių vaišių. Bažnyčiose kas šventadienį dar prieš aušrą buvo laikomos iškilmingos Mišios, vadinamos rarotomis, Šios mišios tikinčiųjų buvo labai mėgiamos ir nakties metu su žiburiais žmonės eido vo kelis ar keliolika kilometrų, kad galėtų jose dalyvauti. Ant Dievo Motinos altoriaus buvo puošiama labai didelė adventinė žvakė, Marijos nekaltumo simbolis. Eglutė ir Prakartėlės buvo parengiamos tik Kūčių dieną. Vi-

šos kalėdinės pramogos mokyklose ar draugijose buvo nukeliamos po Kalėdų.

Vokietijoje Advento metu kiekviena šeima turi vainiką, su keturiomis žvakėmis (keturios Advento savaitės) Pirmąjį Advento sekmadienį uždegama viena žvakė, antrąjį dvi ir paskutinį visos keturios Vokiečiai turi labai daug adventinių giesmių ir bendrai adventinė nuotaika daug linksmesnė negu Lietuvoje. Visi kalėdiniai parengimai mokyklose rengiami Advente ir po Kalėdų tuoj nurengiamos eglutės.

Visa adventinė nuotaika yra skirta pasirengti Kalėdoms. Viešpaties Gimimo Šventei. Atlikdami visus išorinius pasirengimus, nepamirškime šventėmis paręngti ir savo širdį.

ADVENTINIS SUSITELKIMAS

Gruodžio 22 antrą dieną 19 val. 15 min. Vila Zelinos bažnyčioje moksleiviai ateitininkai rengia adventinį susitelkimą ir Rarotų Mišias. Po Mišių mokykloje bus apagė ir į JAV išvykstančių narių Lai mučio ir Romo Dovydaičių išleistuvės. Dalyvauti kviečiami ir tėveliai. Ateitininkai norintieji dalyvauti prašomi užsirašyti iki šio sekmadienio

ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį po 9 val. pamaidų bus mėnesinis moksl. atkū kuopos susirinkimas.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Kalėdų švenčių proga ateitininkai ir lietuviškų pamokų lankytojai rengia šeimynišką eglutę sau ir šeimoms. Eglutė numatoma praveisti pagal lietuviškas tradicijas su kalė-

Žiemos Ūpas

Ir sukas ir krinta baltieji krislai.
Balt mis bangomis miglos
Jie neša nuvargusiai žemei skubiai
Sapnus slėpiningus žiemos
Ir supas, ir krinta jie iš aukštumos,
Ir neša sapnus slėpiningus žiemos...
Užminga v. skas baltasparniais sapnais
Ir tamsūs paniurę miškai,
Ir platūs laukai su vėlyvais žiedais,
Ir upės, ir skardūs karnai.
Užminga pasaulis ir ilsis ramiai,
Užminga ir upės ir skardūs kalnai.

VISI LIETUVIAI NAUJŲJŲ METŲ SUTIKTI

Vila Zelinos Gimnazijos Salėn

Bus trumpa nuotaikinga programa ir šokiai grojant garsiajam «Los Guarachos» orkestrui. Pradžia 21 val.

Pakvietimus įsigyti iš anksto.

Minėjimą rengia «Jaunimo Namų Statybos Fondas»

dine programa, žaidimais ir pasilinksminimu.

— Kun Jozas Šeškevičius yra paskirtas profesorium į Mažąją Kunigų Seminariją São Roque. Sausio mėnesio gale išvyks į savo naują darbvietę.

STOVYKLA

Ateitininkų valdyba savo paskutiniam posėdyje nutarė atostogų metu rengti jaunimo stovyklą.

— KŪČIŲ PLOTKELIŲ galima gauti V. Zelinos klebonijoje.

Karalaitė Eglutė

(pasaka)

Tolimoj šalyj gyveno karalius ir karalienė ir valdė didelius žemės plotus ir turtus, kurių niekas suskaičiuoti negalėjo. Karalius buvo labai geras ir visiems nuolankus žmogus, bet karalienė išdidi ir labai graži. Ji visada vaikščiodavo auksais apsirengusi, visada galvą iškėlus ir į nieką nepažiūrėdavo. Mažai ji su kuo ir kalbėdavo, tik turėjo vieną seną burtininkę, kuri jos ateitį spėdavo, jai galvoti padėdavo, nes pati karalienė galvoti nemėgo.

Kartą karalienė pasišaukė burtininkę ir tarė:

— Sapnavau, kad Dievas atsiųs mums mažą mergytę, kuri bus šios plačios šalies karalienė. Sakyk, ką daryti, kad ji būtų dar gražesnė, negu aš esu?

Burtininkė, valandėlę pagalvojusi, atsakė:

— Šviesiausioji mano kara-

liene, jei tu nori, kad Dievulis siųstų tau gražią dukrytę, gražiausią visame pasaulyje, skaisčią kaip lelijos žiedą ir liekną kaip ežero nendrę, Kalėdų naktį nueik viena į mišką, susirask savo ūgio eglutę, nukirsk visas jos šakas, šakeles, jas parsinešk namo, sudegink ir pelenus išbarstyk visuose šios pilies takuose. Tik žiūrėk, kad kirsdama nepaliktum nė vienos šakelės. Jei paliksi, tavo dukrelė gims kuprota ir labai negraži.

Kalėdų naktį, kai visi pilies gyventojai miegojo, karalienė slapta išėjo pro sodą vartus į mišką. Sniego buvo labai daug, ir karalienė klumpojo per pusnis, o jos apdaras nuo šalčio buvo ledu pavirtęs. Sunkiai ji vilko koją už kojos, ir miškas atrodė jau visai čia pat, bet vis jo niekaip prieiti negalėjo, nes buvo jau labai pavargusi. «Daugiau nebeįstversiu», — galvojo suniurusi

karalienė ir taip norėjo jau nors valandėlę išsitiesti ir pailsėti. Bet kai tik prisiminė burtininkės žodžius «Tavo dukrelė gims kuprota ir labai negraži» — ji iš visų paskutiniųjų jėgų brido savo keliu toliau.

Pagaliau ji pasiekė mišką ir susirado eglutę. Ji vieniša augo mažoje aikštelėje ir buvo tiesi, gražutė (išitraukusi sidabrinį kirvuką, karalienė pradėjo kirsti jos šakeles. Kirto visas — dideles ir pačias mažiausias, kad nė vienos ne liktų. Darė viską, kaip burtininkė jai buvo liepusi. Nors jau mažai beturėjo, bet nugebėjusi eglutę pasiėmė po pažastim didelį glėbį šakelių ir nešė jį į pilį. Išėjus iš miško staiga pakilo didelė audra. Sniegą nešė pažeme vilnimis, suko į orą sukurius, vėjas švilpė, viskas aplinkui užė ir kaukė. Dangus su žeme maišėsi, ir karalienė griūdama, keldamasi klumpojo, vilko koją už kojos, visa pastyrusi nuo šalčio ir vėjo, ir dideli garo kamuoliai prieš jos gra-

žų veidą stingo ir šalo.

Po vargingiausios kelionės vos vos karalienė pasiekė savo pilį ir, pro vartelius įžengusi, susmuko.

Atsipeikėjusi viską ji padarė, kas burtininkės buvo sakytą: sudegino eglėšakius ir pelenus išbarstė visuose pilies takuose, takeliuose. Tada ji nuėjo į savo kambarį ir užmigo kietu miegu. Miegojo tris dienas ir tris naktis.

Ketvirtą dieną gimė karalaitė. Džiūgavo visa pilies, visos kraštas, sulaukęs karalaitės. Rinkosi kitų šalių valdovai ir karaliai pasižiūrėti nematyto grožio. Mergytė buvo stebuklingai graži. Tik dangaus angelėlis galėjo būti gražesnis. Ir davė karalienė jai vardą Eglutė.

Bet po metų gražiosios karalaitės veidelis išblyško. Po kitų — jos nosytė ištyso. Po trečiųjų jos kojytės išklipo, veidelis ėmė raukšlėtis, akytės įdubo. O kai ji buvo aštuonerių metų, tapo kuprota ir daugiau nebeaugo.

— Šį sekmadienį 9 val. vakaro vėl klausykite jaunimui skiriamos programos iš Radio Clube de Santo André,

*****

— Visoje Lietuvoje yra plačiai žinomas paprotys kuriamąją ugnį peržegnoti, o išsikūrenus jai sukaupti žarijas ir pelenus ir vėl peržegnoti.

Užžibinant šviesą peržegno jama ugnis ir garsiai sakoma:

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus. Kiti atsako:

— Ant amžių amžinųjų amen!

Jei nieko daugiau troboje nėra, tai atsako tas pats ammuo.

(iš J. Balio «Lietuvių tautosakos lobyno»)

— Pirmą stiprią lietuvišką spaustuve Amerikoje įkūrė 25 metų jaunuolis Juozas Paukštys, gimęs Naujuninkų k., Vilkaviškio apskr. Kupiškio pradinę išėjęs, Amerikon atvyko 1878 m., eidamas 18 metus. Dvejus metus anglų kasykloje padirbęs ir gerokai anglų kalbos pramokęs, jis su Andriumi Ambrasu įkūria pirmąją lietuvių laikomą valgomųjų dalykų parduotuvę, o po šešerių metų prie jos įsteigė ir spaustuve, ruošdamasis leisti «Vienybę Lietuvininkų».

Supykusi karalienė liepė kareiviams nuplakti rykštėmis burtininkę ir atvesti.

— Tu mane apgavai baisioji ragana, ir tu turėsi mirtį. kentėdama nepaprastas kančias. — rūsčiai tarė pilies valdovė moteriškai, — bet prieš tai dar man pasakyk, kas pasidarė, kad gražioji Eglutė tapo tokia šlyksti ir kuprota?

— Šviesiausioji karalienė, tavo valioje yra mano kentėjimai ir mirtis. Bet burtai neišsipildė todėl, kad tu, grįždamas į pilį, sniego pūgoje pametei aštuonias eglutės šakeles. Tai aštuoneri Eglutės metai. Kasmet ji vis ėjo biauryn. Jei netiki, žiūrėk — ir parodė ji karalienei pro langą, — matai, ten kur tu ėjai ir tas šakeles išmetei, dabar išdygo ir auga aštuonios eglutės. Jos užaugs dideliais medžiais, ir tavo kuprota karalaitė prie jų praleis didesnę savo gyvenimo dalį, nes ji pati yra ir liks tą medžių dalis. Iš «S. A.»

(B. D.)

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klausyk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskas, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO RESIDENCIA
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102 Rua Coelho Neto, 281
Fone 33-9951 Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikslai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS "PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios devanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKĀS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
[4.0 - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.]

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeirasas em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.0 - sala 904 — Fone: 52 0228
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį:
Parque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 7,45 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metru bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama SEKMADIENIAIS 7 val. 15 min.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 47 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

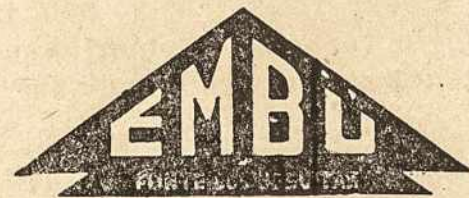
IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

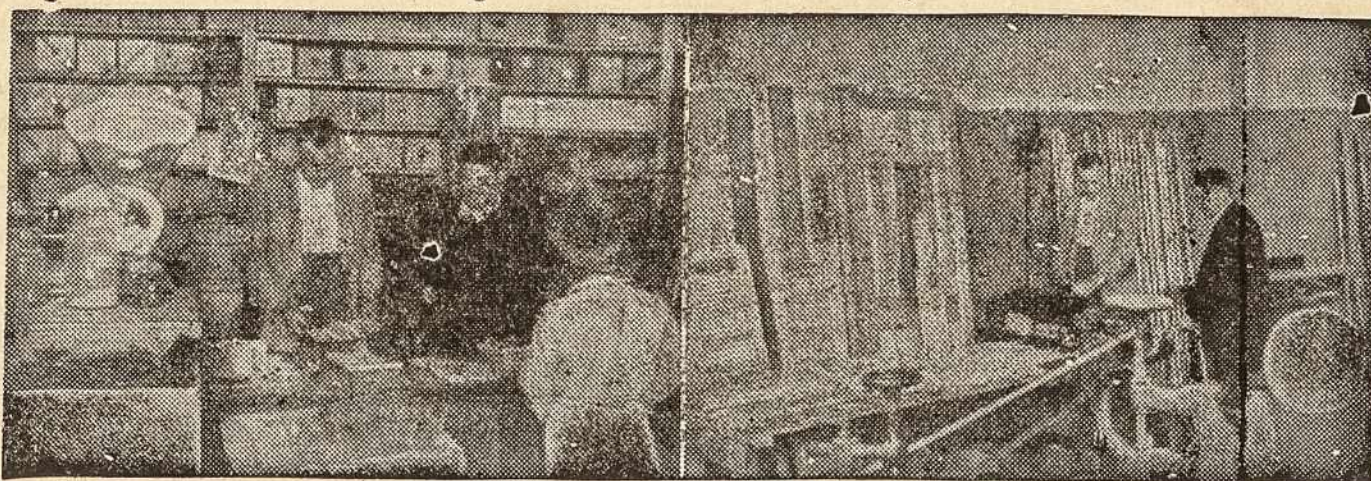
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikslai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

(RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

AV: ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

TĖVAS JONAS BRUŽIKAS, S.J. Carrato.

Šį sekmadienį, atlaikęs trejose lietuvų kolonijose pamales išvyksta lankyti lietuvių šeimų į Curitiba (Parana), paskui į Erechim, Rio Grande do Sul ir Porto Alegre, o Kalėdas mano švęsti Montevideo, dalyvaudamas 10 metų sukaktuvėse, kai šventiutas kertinis bažnyčios akmuo. Kun. J. Šeškevičius pavaduos misijonierių ir vilose ir šv. Komunijų išnešiojime sausio mėn. pirmąjį penktadienį bei šeštadienį. Grįš sausio 12 diena.

EKSKURSANTAI RUOŠIASI

Lietuvių Kongresas sutrauks daug delegatų į Montevideo vasario 22-25 dienomis 1963 metais. Iš Argentinos atvyks choristai ir šokėjai virš 100 žmonių, taip pat ir Brazilija nesnaudžia Daug jaunimo ir senesnių žmonių teiraujasi apie kelionės išlaidas ir Montevideo mieste buvimo laiką. Tais ir kitais klausimais nedelsiamai prašoma kreiptis telefonu ar asmeniškai į Vila Zelinos kleboniją (tel. 63 5975) arba pas Vinkšnaičius.

— PROF. DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO, «ML» atsakomasis redaktorius yra pakviestas paraniū su sėliu pranciškiečių gimnazijos šių metų išleidžiamai laida. Formatūra bus ši šeštadienį, 15 d. gruodžio. 9 val. šv. mišios, gi vakare, 20 val., gimnazijos salėje, baigusiems gimnaziją bus įteikti diplomai. Šia proga tars žodį prof. J. Ferreira

Carrato.

— ESCOLA NORMAL formatūra, ši sekmadienį, 16 d. gruodžio. 10 val. šv. mišios, gi vakare 20 val. gimnazijos salėje, diplomų įteikimas.

— Praėjusį sekmadienį buvo formatūra baigusių pradžios mokyklą. Viso baigė 190 mokinių.

BRANGUS TAUTIETI, ATSIMINK, KAD SAVAITRĄŠTIS «MŪSŲ LIETUVA» YRA VIENTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS BRAZILIJOJE. TAIP PAT ŽINOK, KAD JIS YRA TAVO IŠTIKIMAS DRAUGAS, PATARĖJAS IR GYNĖJAS. TO DĖL KIEKVIENAS SAMONINGAS LIETUVIS SKAITO, PLATINA IR PRENUMERUOJA «MŪSŲ LIETUVA».

Prenumeratoriai užsimokėję už 1962 metus po 700 kruzeirų:

Veronika Malinauskas, Jonas Šepetauskas, Antonio Nizevičius, Bruno Macelis, Juozas Kiaušinis.

— Sekmadienį, 4 val. p.p. šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos narių susirinkimas V. Zelinoje, mokyklos patalpose.

— NAUJUS METUS ŠIEMET VISI SUTIKSIME JAUNIMO NAMŲ STATYBOS FONDO RENGIAMAM NAUJŲ METŲ SUTIKIME VILA ZELINOS GIMNAZIJOS SALĖJE.

Bus trumpa nuotaikinga programa ir šokiai grojant «Guarachos» orkestrui.

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS.

Sulig gruodžio mėn. 2 d. organizacijų atstovų nutarimu, kitas susirinkimas posėdis šaukiamas 16 d. gruodžio. Šį sekmadienį 15 val. Vila Zelinoje. Organizacijos prašomos atsiųsti savo atstovus. Bus svarstomi svarbūs reikalai. Vasario 16 toji jau nebetoli. Tinkamam pasiruošimui reikia nemaža laiko ir darbo. Taip pat kviečiami spaudos, radijo atstovai. Specialių pakvietimų niekam nėra siunčiama.

— PIRK JAUNIMO NAMŲ LOTERIJOS BILIETA, parem si statybą ir turėsi progos laimėti labai vertingas premijas.

NORINČIŲ VYKTI Į P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ DĖMESIU!

Antrajam Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui ruošti komitetas kviečia lietuvius, kam aplinkybės leidžia, vyksti kongresan, kuris bus gražioje Urugvajaus respublikos sostinėje, Montevideo mieste Kongresas vyks 23-25 d. vasario mėnesio. Šia pat proga kviečiame ir Rio de Janeiro lietuvių atstovus įjungti į bendrą grupę. Vykstančius registruoja Nijolė Vinkšnaitytė, Prel P. Ragažinskas. Galima ir telefonu skambinti 63 5975.

— ATLIKITE SAVO LIETUVIŠKĄ PAREIGĄ, ĮTEIKITE SAVO AUKĄ JAUNIMO NAMŲ STATYBAI.

— Jaunimo namų statybos fondo, Naujųjų Metų Sutikimo komisijos ir loterijos rengėjų susirinkimas šaukiamas gruodžio 21 dieną šv. Juozapo mokykloje 8 val. vakaro.

— Jaunimo Namų tinkamumo darbai jau gerokai pažengę į priekį. Tuo bus bus pradedami dėti langai, durys ir grindys. Visi kurie dar neatliko savo pareigos, prašomi galimai greičiau įteikti savo auką.

— Laiškai: W. Urbanavičiui, Adeia Misiūnas, J. Nadolskiui, I. Didžiulytei, H. Valavičiui, L. Pumpučiu, A. Laz-

— Gruodžio mėn. 12 d. São Paulo gubernatorius buvo nuvykęs į Caconde valsčių, kur prieš upės Rio Pardo, buvo paleista veikti, pastatyta elektros jėgainė Usina Graminha. Baigus statybą ši jėgainė gamins 200 tūkstančių kilovatų. Taip pat buvo paleista veikti šiomis dienomis Jurumirim jėgainė ant Paranapanemės upės. Bendrai São Paulo esdame elektrifikacija vyksta smarkiai.

BALTŲ TARYBOS POSĖDIS

Lapkričio 23 d. Koenigsteine (Taunus) įvyko Baltų Tarybos posėdis dalyv. visų trijų Pabaltijo kraštų atstovams. Baltų Taryba pareiškė viltį, kad JAV Prezidento pareiškimas, kad atsiverčias naujas istorijos lapas, priartins ir sovietų pavergtų tautų išlaisvinimą. Laisvasis pasaulis turėtų aiškiai tarti Maskvai — teigia B. Taryba, kad pasaulyje negali būti nei taikos, nei ramybės neaitaisius sovietų Pabaltijo valstybėms bei tautoms padarytos skriaudos. Taryba numatė visą eilę žygių, kad laukiamų derybų eigoje sovietams būtų aiškiau ir nedviprasmiškai patiekti pavergtųjų tautų reikalavimai. Baltų Taryba kviečia viso laisvojo pasaulio lietuvius ir kitus pabaltiečius daryti reikiamus žygius (savo kraštų vyriausybėms), kad laisvasis pasaulis nepadarėtų klaidos — nepripažintų status quo, bet priešingai, kad visur vieningai darytų spaudimą į Kremlį liautis vykdyti kolonializmą, okupuotuose kraštuose praktikuoti imperializmą. Tarybos nariai Bonnoje aplankė įvairias Fed. Vokietijos įstaigas.

daskui, V. Sprindžiui, A. Admavičienei, Eug. Juzėnaitei, El. Šimonytei.

— Šv. KALĖDŲ dienoje pamaudų tvarka bus kaip sekmadieniais. Piemenėlių mišios bus 12 val. nakties.

(pabaig)

žiūrint pasaulinio karo, kad žmonių skaičius nuo 2 milijonų išaugtų iki 3 milijonų. Pagal J. T. apskaičiavimus už 40 metų žemėje bus 6 milijonai žmonių...

★

KADANGI žemėje maistui auginti išnaudojama tik 10% plotų ir tie patys dar nėra pilnai išdirbami, svarbiausia problema žmonių išmaitinimui yra maisto produktų padalinimas, o ne jų gamyboje.

Pasaulyje kas metai sunaikinama arba padedama įsaudėlius milijonai tonų javų, tuo tarpu yra vietų kur žmonės miršta badu.

Štai kodėl Jungtinių Tautų gen. sekretorius Thant įspėja:

«Dabartinis pasaulio padalinimas į turtingus ir varginus kraštus yra pavojingesnis už ideologinį pasidalinimą».

Pietų Amerikos, Afrikos ir Azijos valstybės su savo pusalkaniais gyventojais vieną dieną galės sugriauti galingas imperijas, jei nebus rastas sprendimas, kad visi iki soties turėtų duonos...

★

KAUNIETIS, apsilankęs Vilnių suruoštoj pramonės parodoj, grįžęs pasakoja išpučius:

— Vis dėl to buvo įdomu parodą pamatyti, kad sužinojus ką turi valstybė ir ko mes neturime.

«Dirva»

— INDUSTRIA Vendo Instalação para sabão em pó de baixo custo e ótima qualidade: Cap. 20 toneladas mensais: entrego montada e funcionando onde o comprador indicar. Motivo: 1ter negocio maior. Preço: Cr.\$ 950 000.00. Tratar pelo telefone: 34 9034.

PARSIDUODA

Sklypas 250 mt. geroj vietoj su 40.000 plytų ir mažu nameliu, jau yra elektra, 1500 metrų nuo stoties Guaianases. Smulkesnių informacijų: Av. Zelina, 929, V. Zelina, São Paulo.

— Išnuomuojamas GUARUJA atostogoms namas penkiems asmenims, arti jūrų ir Guaruja miesto centro, gana nebrangiai. Del išnuomavimo tartis šiuo adresu:

Rua General Alcio Souto, nr. 1, Vila Libaneza, S. Paulo

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Rev. Jonas Bružikas, S. J. Igreja de São Gonçalo. Praça João Mendes, São Paulo, tel. 36 2628, Brasil.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavičius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmoferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14)
ROMA — ITALIA

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

Visiems linkime laimingos kelionės. Bet kartais visaip atsitinka..., tenka sulamdyti automobilis, ar motoras sustoja veikęs. Tokiais atvejais kviečiame pasinaudoti mūsų gerų specialistų, mandagių ir pigių patarnavimu:

AUTO MECANICA E FUNILARIA VINA DEL MAR

kurios savininkais yra Jonas Razulevičius ir Andrius Balčiūnas, Rua Donatarios, 49, Mooca — São Paulo
Fone: 93-4486 (recados).

— Naudinga žinia Lietuviams —

Vila Albertina — Tremembé, Av. N. S. Aparecida, 204, São Paulo mieste, nuo šių metų, spalio mėnesio, veikia įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų fabrikas. būtent:

Guaraná, limonada, laranjada, cerejinha Gioconda Champagne, Tubaina ir vėliau lietuviškas Krupninks. Atsilaankiesieji bus labai nuoširdžiai aptarnaujami ir jų pageidavimai patenkinami.

ŠIO FABRIKO SAVININKAS:

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA. LTDA.

Av. N. S. Aparecida, 204, Vila Albertina, São Paulo.

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį devintą 21) val. vakaro. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis. Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.